

Sivistysvaliokunta

Torstai 24.3.2022 klo 12.00—13.43

Läsnä

puheenjohtaja Paula Risikko kok
varapuheenjohtaja Eeva-Johanna Eloranta sd
jäsen Sanna Antikainen ps
jäsen Marko Asell sd (5, 6) (4 osittain)
jäsen Jukka Gustafsson sd
jäsen Veronika Honkasalo vas
jäsen Kaisa Juuso ps
jäsen Ville Kaunisto kok
jäsen Hilikka Kemppe kesk (1, 2) (3 osittain)
jäsen Mikko Kinnunen kesk
jäsen Pasi Kivisaari kesk (1, 2, 3) (4 osittain)
jäsen Mikko Ollikainen r
jäsen Pirkka-Pekka Petelius vihr
jäsen Sofia Vikman kok

Sihteerit

valiokuntaneuvos Marja Lahtinen
valiokuntaneuvos Maiju Tuominen

1. Nimenhuuto

Toimitettiin nimenhuuto. Läsnä oli 13 jäsentä.

2. Päätösvaltaisuus

Kokous todettiin päätösvaltaiseksi.

3. Psykoterapian puolesta – Kansalaisaloite psykoterapiakoulutuksen muuttamisesta maksuttomaksi

Kansalaisaloite KAA 3/2021 vp

Valiokunnan mietintöluonnos Psykoterapian puolesta — Kansalaisaloite psykoterapiakoulutuksen muuttamisesta maksuttomaksi liite A 3

Sihteeri esitteli mietintöluonnoksen.

Valiokunta kävi yleiskeskustelun.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä valiokunta hyväksyi mietintöluonnoksen muutettuna.

Pöytäkirja SiVP 28/2022 vp

Psykoterapian saatavuuteen ja koulutukseen liittyviä haasteita -otsikon jälkeen lisättiin uusi kappale seuraavasti: ”Suomalaisten tautitaakka on nopeasti muuttunut. Tänä päivänä mielenterveyden häiriöt muodostavat suurimman kansanterveysuhan. Yli puolet työkyvyttömyyseläkkeistä johtuvat mielenterveyden häiriöistä, ja joka kolmas sairauspäivärahopäivä on mielenterveysperusteinen. Alle 30-vuotiaiden mielenterveysperusteisten työkyvyttömyyseläkkeiden määrä on yli kaksinkertaistunut 2000-luvulla. Vuonna 2000 niitä oli 6 301, mutta vuonna 2019 yli kaksinkertainen määrä, 13 479. Mielenterveyden ongelmista aiheutuu paljon inhimillistä kärsimystä. Ne tulevat myös kalliiksi. OECD:n arvion mukaan mielenterveyden ongelmat maksavat Suomelle 11 miljardia euroa vuodessa. Koronavirusepidemian on arvioitu lisänneen pahoinvointia. Eniten pahoinvoinnin arvioidaan kasvaneen niillä, joilla jo ennen koronavirusepidemiaa on ollut ongelmia. Koronavirusepidemian on todettu lisänneen pahoinvointia erityisesti haavoittuvimmassa asemassa olevilla, kuten vammaisilla ja monisairailla.”

Perustelujen kappaleen 18 kolmannessa virkkeessä sana ”palveluiden” korvattiin sanoilla ”mielenterveys- ja päihdepalveluiden”.

Perustelujen kappaleen 21 loppuun lisättiin kaksi uutta virkettä: ”Asiantuntijalausannon mukaan psykoterapiakoulutuksen korkea hinta vaikuttaa myös siihen, kenellä on mahdollisuuksia hakeutua koulutukseen. Kansalaisaloitteessa todetaan, että koulutuksen maksuttomuus ja sen myötä psykoterapeuttien moninaisemmat lähtökohdat mahdollistaisivat laaja-alaisemman yksilöllisen tuen asiakkaille.”

Perustelujen kappaleen 26 ensimmäiseen virkkeeseen lisättiin sana ”yksinään”.

Perustelujen kappaleen 26 viimeinen virke muutettiin kuulumaan seuraavasti: ”Psykoterauttikoulutukseen on enemmän hakijoita kuin koulutuspaikkoja, joten rajoittavina tekijinä vaikuttavat olevan sekä koulutuspaikkojen määrä että koulutuksen maksullisuus.”

Perustelujen kappale 28 poistettiin.

Perustelujen kappaleen 29 viimeinen virke muutettiin kuulumaan seuraavasti: ”Valiokunnan asiantuntijakuulemisessa tuotiin esille myös vaihtoehtoisia keinoja tukea kouluttautumista, jotka eivät kuitenkaan ratkaise koulutuksen maksuttomuuden tavoitetta.”

Perustelujen kappaleen 30 neljänteen virkkeeseen lisättiin sanat ”vähäisyydestä ja”, ja virkkeen loppupuolella oleva sana ”ja” korvattiin sanalla ”sekä”.

Perustelujen kappaleen 30 loppuun lisättiin kaksi uutta virkettä: ”Lisäksi perustason palveluissa ei ole selkeää vastuutahoa mielenterveyspalveluista eikä riittäviä resursseja niihin, jolloin myös lievemmin oireilevat ohjataan helposti erikoissairaanhoidon, joka kuormittuu kohtuuttomasti. Edellä mainitut seikat aiheuttavat myös sen, että ihmiset ovat hyvin epätasa-arvoisessa asemassa mielenterveyspalveluiden saatavuuden suhteen asuinpaikkansa perusteella.”

Perustelujen kappale 31 poistettiin.

Pöytäkirja SiVP 28/2022 vp

Perustelujen kappaleen 32 viimeiseen virkkeeseen lisättiin sanat ”yksilölliset tarpeet huomioon ottavien”.

Valiokunnan lausumaehdotukseen lisättiin sanat ”pikaisesti” ja ”sekä palveluiden saatavuus”.

Muilta osin luonnos hyväksyttiin sellaisenaan.

Valiokunta päätti yksimielisesti pitää käsittelyä asian ratkaisevana käsittelynä.

Asian käsittely valiokunnassa on päättynyt.

4. Nuorten syrjäytymisen ehkäisyn palvelujärjestelmän toimivuus ja palveluiden vaikuttavuus

Valiokunnan oma asia O 41/2020 vp

Valiokunta lopetti asiantuntijakuulemisen.

Valiokunta kävi valmistavan keskustelun.

5. Muut asiat

Muita asioita ei ollut.

6. Seuraava kokous

Ilmoitettiin, että valiokunnan seuraava kokous on etäkokous tiistaina 29.3.2022 kello 12.00.

Pöytäkirjan vakuudeksi

Valiokuntaneuvos Marja Lahtinen